πληθύνῃ τὸ κακὸ ποὺ μᾶς κάνουν—καὶ μήπως δὲν ἐπαραπλήθυνε;—μποροῦμε μὲ τὸ στόλο καὶ μὲ ἀποβάσεις νὰ τοὺς ρημάξουμε στὰ παράλια. Ὥστε δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ λογαριάσουν τὴ φοβέρα τῆς ἀνταπόδοσης. Ἔχουμε λοιπὸν ἕνα ὅπλο, τὴν ἀνταπόδοση τουλάχιστο τῆς ἁρπαγῆς τῶν περιουσιῶν. Γιατὶ βέβαια τὴν ἀνταπόδοση καὶ στίς σφαγές, τὸ ἀτίμασμα καὶ τὰ βασανιστήρια δὲν τηνὲ συμβουλεύουμε. Συμβουλεύουμε μολαταῦτα τὸν καταρτισμὸ ἐγδικητικῶν ἀνταρτικῶν σωμάτων ἀπὸ τοὺς διωγμένους προπάντων καὶ ἀτιμασμένους, σωμάτων ποὺ νὰ ριχτοῦνε στὶς φωλιὲς τῶν δολοφόνων καὶ νἀνταποδίνουνε τὰ ἴσα στοὺς ἴδιους ἢ στοὺς ἠθικοὺς αὐτουργούς. Μιὰ σφαῖρα λ. χ. στὸ βρωμόκορμο τοῦ Ναζὴμ δὲ θἄταν ἅγια ἐπιχείρηση ;

Ἄλλο ὅπλο μας, πιὸ καλύτερο, εἶναι τὸ κλείσιμο τοῦ Ἑλλησπόντου καὶ τοῦ λιμανιοῦ τῆς Σμύρνης. Κλείσιμο ὄχι γιὰ τὰ πολεμικὰ εἴδη μόνο καὶ τὰ κάρβουνα, ποὺ θἄτανε μιὰ τρύπα στὸ νερό,ἀλλὰ κλείσιμο τέλειο, κλείσιμο ποὺ θὰ τσούξῃ ὄχι τοὺς Τούρκους, ἀλλὰ τοὺς Εὐρωπαίους καὶ θὰ κάνῃ τὶς ἀτιμότερες κι ἀπὸ τοὺς Τούρκους Εὐρωπέϊκες Κυβερνήσεις, ἐπίσης καὶ τὴ φιληνάδα μας τὴ Ρουμανία, νὰ θυμηθοῦνε τὴν ἀνθρώπινη ἀλληλεγγύη καὶ νὰ διατάξουνε τὸ τέλος τοῦ διωγμοῦ. Πρέπει νὰ τὸ τολμήσῃ ἡ Κυβέρνηση. Δὲ χρειάζεται νὰ κηρύξῃ πόλεμο, ἀφοῦ οἱ Τοῦρκοι δίχως κήρυξη ἐπίσημη μᾶς πολεμοῦνε μὲ τὸν ἀτιμότερο πόλεμο. Καὶ δὲν πρέπει νὰ φοβᾶται, μήπως βρεθῇ μπρὸς σ' Εὐρωπέϊκη ἀπαγόρεψη. Αὐτὸ πιὰ θἄτανε ὄχι «ἄνω ποταμῶν», παρὰ καὶ «ἄνω τοῦ αἰθέρινου ὠκεανοῦ», νὰ μᾶς ἀπαγορέψουνε νὰ ζητήσουμε τὴν πάψη τῆς δολοφονίας καὶ τοῦ διωγμοῦ. Μονάχα νὰ κηρύξῃ ἡ Κυβέρνηση ὅτι μὲ τὸν ἀποκλεισμὸ δὲ ζητᾶμε καμμιὰ κατάχτηση, κανέναν ἐκβιασμὸ ἀνήθικο, κανένα νέο οἰκονομικὸ ἢ ἄλλο κέρδος οὔτε ἀκόμη καὶ τὴν ἀναγνώριση τῆς κυριαρχίας μας στὰ νησιά, παρὰ μόνο καὶ μόνο ν' ἀφήσουν οἱ δολοφόνοι ἥσυχους τοὺς ἀδερφούς μας νὰ ζήσουν ὅπως ζούσανε στοὺς πατρογονικούς τους τόπους. Ἄλλο τίποτα. Τὰ ρέστα τὰφίνουμε νὰ τὰ λύσῃ ἕνας πόλεμος, ἂν δὲν τὸ θένε οἱ Τοῦρκοι νὰ λυθοῦν μὲ τὸ καλό.

Παραληροῦμε μήπως ; Δὲν πιστεύουμε. Πιστεύουμε ὅτι καὶ λογικὰ καὶ δυνατὰ προτείνουμε.Δὲν ἀμφιβάλλουμε ὅτι «ἔχουσι τὴν γνῶσιν οἱ φύλακες» ὅτι ἑτοιμάζουνται, ὅτι ἐλπίζουν, ἐνεργοῦν, περιμένουν, φοβοῦνται, ποιός ξέρει τί. Ὅτι κρατιοῦνται, ποιός ξέρει γιὰ ποιό λόγο. Ὅτι σκεδιάζουν ἴσως μεγαπήβολα πράματα προβλέποντας τὸ πέσιμο τῆς τούρκικης βελανιδιᾶς. Ἀλλὰ ἡ κατάσταση αὐτὴ εἶναι ὑποφερτή, εἶναι σωστὸ πρᾶμα ἡ ἀπάθεια αὐτή ; Ἂν εἶναι νὰ ἑτοιμαστοῦμε, ὅταν δὲ θἄχῃ μείνει ρουθοῦνι Ἑλληνικὸ στὴν Τουρκιά, ὅταν θἀφανιστοῦν αἰώνων ἀποχτήματα καὶ θὰ ξεπατωθοῦν προγονικὰ θεμέλια, τὴν ἑτοιμασία μας νὰ τηνὲ βράσουμε. Τὸ κράτος μας πλημμύρισε ἀπὸ στραπατσαρισμένον Ἑλληνισμό. Τί θὰ γίνῃ αὐτὸς ὁ δυστυχισμένος κόσμος ; Κι ὡς ποιό σημεῖο περιμένετε νὰ φτάσῃ τὸ κακό : Τολμήστε ἐπὶ τέλους κάτι ! Ἀλλοιῶς, σὰ δὲν τολμᾶτε, δὲν ἔπρεπε νἀφήσετε νὰ φτάξουνε στὸ διωγμὸ τὰ πράματα. Ὁπωσδήποτε πρέπει νὰ σταματήσῃ ὁ διωγμός !

25.5.914 ΛΥΔΟΣ ΠΟΔΑΒΡΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Ἀπὸ τὸ νέο βιβλίο τοῦ Ἴδα

Τὰ «Γράμματα» ζητοῦσαν νὰ μάθουν μὲ τὴν Ἔρευνά τουςποιὰ θἄναι ἡ «μελλοντικὴ κατεύθυνση τῆς Ἑλληνικῆς σκέψης» ὕστερα ἀπὸ τὰ πολεμικὰ γεγονότα τοῦ 1912—1913.

Ὁ Ἴδας ἀπαντᾷ, μὲ τὸ νέο του βιβλίο, πὼς ἡ Ἑλληνικὴ φυλὴ πρέπει ν'ἀκολουθήσῃ τὴ δημοτική της παράδοση ἂ θέλῃ νὰ δημιουργήσῃ πολιτισμὸ δικό της κι' ἂ θέλῃ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν πολιτική της ἕνωση. Ὅλα τὰ κακά μας ὡς τώρα εἶχαν προέλθει ἀπὸ τὴ «σχολαστικὴ παράδοση», ποὺ «περιώριζε τὴ δημιουργικὴ δύναμη τοῦ Ἕλληνα», β') ἀπὸ τὴν ἀπομίμηση τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ, ποὺ μᾶς μετέτρεψε σὲ «ξενότροπες μαϊμοῦδες», γ') ἀπὸ τὴ στραβὴ ἀντίληψη ποὺ εἶχε τὸ Ἑλλαδικὸ Κράτος γιὰ τὸν προορισμό του, νὰ γίνῃ δηλαδὴ πρότυπο μικροῦ κράτους (Βέλγιο), ξεχνῶντας πὼς εἶχε συστηθῇ γιὰ νὰ ἑνώσῃ ὅλους τοὺς Ἕλληνες σὲ μιὰν αὐτοκρατορία.»

Τώρα ὅμως οἱ τελευταῖοι πόλεμοι, ποὺ εἴτανε «τὸ ξέσπασμα τῆς ἐθνικῆς πίστης στὴ μεγαλωσύνη τῆς φυλῆς» ἄνοιξαν διάπλατα τὸ δρόμο πρὸς τὴν ὁλοκληρωτικὴ ἀποκατάστασή της. Κι' ἀρκεῖ στὸ ἑξῆς νὰ καλλιεργήσουμε τὴ δημοτική μας παράδοση, τὴν ψυχὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, γιὰ νὰ φτειάξουμε ἕνα τρανὸ Κράτος ποὺ θὰ καταχτήσῃ τὸν κόσμο μὲ τὴ δύναμή του καὶ μὲ τὸν πολιτισμό του.Ἐπειδὴ ποιὸς εἶναι ὁ τελικὸς σκοπὸς τῶν ἐθνῶν; «Ὁ πολιτισμός ! Νά,πῶς τὰ ἔθνη εἶνε χρήσιμα στὴν ἀνθρωπότητα».

Αὐτὴ εἶνε ἡ οὐσία τοῦ βιβλίου τοῦ Ἴδα.

Ὁ συγγραφέας τοῦ «Ὅσοι ζωντανοὶ» μᾶς παρουσιάζεται τὴ φορὰ αὐτή, ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος σὰν

ό πιὸ φανατικὸς ὑπερασπιστὴς τοῦ νεοελληνικοῦ Ἰμπεριαλισμοῦ, κι' ἀπὸ τὸ ἄλλο σὰν ὁ πιὸ ἐνθουσιασμένος ὀπαδὸς τῆς ἀγαπημένης του ἰδεολογίας τοῦ Μαλλιαρισμοῦ· κανεὶς ἴσως δὲν ἔδειξεν ἀκομη τόση πίστη στὴν ἀξία τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ὅση ὁ Ἴδας, καὶ κανεὶς ἴσως δὲν ὕμνησε πιὸ ἐμπνευσμένα ἀπ' αὐτὸν τὸν ἐρχόμενο Ἑλληνικὸ πολιτισμό.

Μαζύ του εἶνε ἀναγκασμένοι νὰ συμφωνήσουν ὅλοι οἱ Ἕλληνες νατσιοναλιστές. Ὁ Ἴδας δίνει τὶς ἀληθινὲς βάσεις τῆς ἰδεολογίας του, διατυπώνει φωτεινὰ τὸ θεωρητικὸ μέρος τῆς σημερινῆς μεγαλομανίας, ποὺ συνεπῆρε τοὺς Πανέλληνες. Δικαίωμα νὰ μὴ συμφωνήσουν μὲ τὸν Ἴδα ἔχουν μονάχα ὅσοι πιστεύουν σὲ ἄλλες ἰδεολογίες, ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς κ' οἱ Σοσιαλιστές, τοὺς ὁποίους ὁ Ἴδας βρίσκει ἀντίθετους στὸ δρόμο του, κτυπᾷ, καὶ καταγίνεται νὰ προσηλυτίσῃ στὴν ἰδεολογία του.

Ὑπάρχει ἀνάγκη νὰ ἀμυνθοῦμε ;

Δὲ θὰ τὸ κάναμε, ἂν ὁ Ἴδας δὲν εἴτανε «πρεσβευτής». Ἕνας πρεσβευτής, στὴ ρωμαΐικη κοινωνία μας, ἐπηρεάζει ἀκόμη κ' ἐκείνους ποὺ δὲν ἔχουν τὶς σκέψεις του, παράδειγμα οἱ καλοὶ φίλοι «ἐστὲτ» τῶν ἀλεξανδρινῶν «Γραμμάτων» ποὺ βιάστηκαν νὰ τυπώσουν τὸν «Ἑλληνικὸ Πολιτισμὸ» πρὶν ἐκδώσουν μαζὺ καὶ τὶς ἀντίθετες ἰδεολογίες ποὺ ἔλαβαν γιὰ τὴν Ἔρευνά τους. Μέσα σ' αὐτὴ λέγω πὼς ἡ ψυχολογία τοῦ Ἕλληνα στὸν Πόλεμο, γιὰ ὅσους τὴν εἶδαν ἀπὸ κοντὰ δὲν εἶναι «ἡ πολεμικὴ ὁρμὴ τῆς φυλῆς» ποὺ ἔβλεπε—μὲ τὸ δίκιο του—ὁ Ἴδας ἀπὸ τὰ γραφεῖα τοῦ Ἐπιτελείου Θεσσαλονίκης «ὡς ἀπεσπασμένος δεκανεὺς» (Νουμᾶς ἀριθ. 525), παρὰ κάτι ποὺ ἀνατρέπει τὸ ἐπιχείρημα τῆς εὔκολης νίκης τῶν Ἑλληνικῶν ὅπλων, ἐπάνω στὸ ὁποῖο βασίζει τὶς θεωρίες του γιὰ νὰ πάρῃ τὴν Πόλη.

Κι' ἀλήθεια ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς δὲν ἔκρυβε μέσα του ἄγνωστές μας ὣς τώρα πολεμικὲς ὁρμές, ποὺ μὲ τὸ ἀπότομο ξέσπασμά τους ἔφεραν τὴν ἀπρόοπτη νίκη. Πρέπει ἀπεναντίας νὰ πεισθοῦμε, γιὰ τὸ καλὸ τῆς φυλῆς, πὼς οἱ πολεμικές μας ἐπιτυχίες δὲν προῆλθαν ἀπὸ τὴ φυσικὴ ἐξέλιξη τῶν ἠθικῶν μας δυνάμεων.

Ὁ Ἴδας παραδέχεται πὼς ὁ Ἕλληνας ξιππάστηκε γιὰ τὶς νίκες του, ἀλλὰ τὸ ἐξηγεῖ ἔτσι : «ὁ Ἕλληνας δὲν πίστευε στὸν ἑαυτό του, στὴ δύναμή του, στὴ ζωντανάδα του καὶ γιαυτὸ ξιππάστ.κε». Τὸ σωστὸ ὅμως εἶναι πὼς τὸ ἔθνος τρίβει ἀκόμη τὰ μάτια του μπροστὰ στὶς νίκες, ἐπειδὴ κι' ὁ τελευταῖος στρατιώτης ποὺ ἔχει δεῖ τὴν ἐξέλιξη μιᾶς μάχης ἔχει νοιώσει κατάβαθα πὼς ὁ πόλεμος εἶναι παιχνίδι τῆς τύχης : ***Νικᾷ ὁ πολεμιστὴς ὅταν διάφορες τυχερὲς περιστάσεις τὸν εὐνοοῦν.*** Κι' ἂν ἐπρόκειτο νὰ βρεθοῦν οἱ ἄλλοι «περίπου» νόμοι—ὕστερα ἀπὸ τὴν τύχη—ποὺ δίνουν τὴ νίκη, θὰ λέγαμε : Ὁ θετικώτερος ἀπὸ τοὺς παράγοντες τῆς νίκης εἶναι ***τὸ ἠθικό***, ἡ ψυχολογία τοῦ στρατιώτη. Ἡ πειθαρχία τοῦ στρατοῦ, ὁ στρατηγικὸς νοῦς (ὁ κοινὸς ἐπαρκεῖ ὅταν δὲν κάνῃ σφάλματα κουτά), ἡ διάπλαση τοῦ ἐδάφους, οἱ Γαλλικὲς Ἀποστολὲς καὶ οἱ γερμανικὲς στρατιωτικὲς Ἀκαδημίες κτλ., εἶναι ὅλα στοιχεῖα βοηθητικὰ μόνο τῆς νίκης καὶ δευτερεύοντα. Ἀλλὰ τὸ ἠθικὸν τοῦ στρατιώτη μας, ποὺ ἔχουμε νὰ ἐξετάσουμε σοβαρά, δὲν εἴδαμε νὰ πηγάζῃ ἀπὸ μιὰ μοναδικὴ φλέβα, τὴν ἀληθινὴ πατριωτικὴ (ἴσον : ἀπελευθέρωση πασχόντων, μὲ ἐλατήριο τὴν φιλευσπλαγχνία ποὺ εἶναι χαραχτηριστικὸ μιᾶς ἀληθινῆς ἠθικῆς).

Οἱ λιγώτεροι πολέμησαν γιὰ πατριωτικὰ ἰδανικά. ***Οἱ περισσότεροι*** πολέμησαν γιὰ τὸ ἐγώ τους, γιὰ τὴν ἐκτεθειμένη τιμή τους· ἄλλοι ἀπὸ καθήκοντα ἐπαγγελματικὰ ἢ συμφέροντα ὑλικὰ καὶ ἄλλοι ἀπὸ ἀνάγκη ἢ βία. Κι' ὅλοι οἱ πολεμιστές, ὕστερα ἀπὸ τὸ ἀηδίασμα τῆς πραγματικότητας τοῦ πολέμου, εἶχαν γιὰ τελευταία τους φιλοσοφία τὸ «μιὰ ποὺ μπήκαμε στὸ χορὸ θὰ χορέψουμε». Καὶ κρίνετε ἂν θὰ ἔχουν ὄρεξη νὰ χορέψουν καὶ ἄγριο, τώρα ποὺ γνωρίζουν τί ἐστὶ πόλεμος, ἢ ἂν ἕνα τέτοιο πολυσύνθετο κι' ἀνίσχυρο ἠθικὸ μπορῇ νὰ διαρκέσῃ.

Βλέπουμε ὥστε τὸ ἠθικό, τὸ θετικώτερο αὐτὸ ἀνθρώπινο στοιχεῖο τῆς νίκης, νὰ ἐκμηδενίζεται ἀπὸ ἔλλειψη ὁμοιογένειας στὸ περιεχόμενό του. Μὰ κι' ἂν ἀκόμη ἦταν τὸ καθαρὸ πατριωτικό, ἡ πατριωτικὴ πολεμικὴ λύσσα (ὁρμὴ ἀνύπαρκτη στὸν εὐφυῆ ρωμιὸ ἅμα δὲ βρίσκει ἐπαρκῆ τὸ λόγο γιὰ τὸν ὁποῖο ὀφείλει νὰ πεθάνῃ), πάλι δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ τεθῇ ὡς ἡ ἀπόλυτη βάση τῆς νίκης, ἐπειδὴ ἔχει νὰ παλαίψῃ μὲ μύριες ὑπεράνθρωπες δυνάμεις ποὺ δίνουν στὸν πόλεμο τὸν πρῶτο ρόλο στὴν Τύχη.

Αὐτοῦ εἴδαμε νὰ καταλήγῃ στὴν πραγματικότητα τὸ μοναδικὸ ἐπιχείρημα τῶν ἐθνικιστῶν, ἡ εὔκολη ἐπιτυχία τῶν ἑλλην. ὅπλων στὸ ὁποῖο βασιζόμενος καὶ ὁ Ἴδας σπρώχνει ἐπίμονα τὸ ἔθνος στὴν κατεύθυνση ἑνὸς ἑλληνικοῦ ἰμπεριαλισμοῦ*. Κι'

* Ἰδοὺ ἕνα χαραχτηριστικὸ παράδειγμα ἀπὸ τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ Ἴδα : σελ. 11 μᾶς μαθαίνει πως ὁ Βενιζέλος εἶχε κάμει τὴν πρώτη ἐπιστρατεία μὲ τὴν ἰδέα πὼς ἡ Εὐρώπη θὰ σταματοῦσε τὸ Βαλκανικὸ πόλεμο καὶ θὰ χάριζε στὴν Ἑλλάδα τὴν Κρήτη. Μὰ ἡ Εὐρώπη δὲν τὸ κούνησε καὶ τ' ἀποτελέσματα τοῦ πρώτου πολέμου «θὰ ἦταν γιὰ τὸ ἑλληνικὸ ἔθνος θλιβερώτατα καὶ γιὰ τὰ Σλαυϊκὰ εὐχαριστότατα—ὅσο καὶ νὰ ἔδειχνε χαρὰ ***τὸ ἀνήξερο Ἑλληνικὸ Κράτος*** ποὺ μεγάλωσε κι' αὐτὸ λιγάκι μὲ δικό του

ὅταν μὴν ξεύροντας πὼς ἡ ἀμφιβολία κυριαρχεῖ στὸ ζήτημα τῆς νίκης, βγαίνουμε νὰ παρασύρουμε ἕνα λαό, σὰν τὸ δικό μας, στὴ μεγαλομανία του, νομίζοντας πὼς δείχτηκε ἄξιος νὰ πολεμᾷ καὶ νὰ νικᾷ **ἐνῷ ποτέ του δὲν εἶτανε καταχτητικὸς»** (σελ. 17), τότε ὄχι μονάχα θὰ τὸν κάνουμε νὰ χάσῃ τὶς ἀπροσδόκητες νέες κατακτήσεις του, παρὰ νὰ χάσῃ καὶ τὴν ἐθνική του ἀνεξαρτησία.

(Στὸ ἄλλο φύλλο τελειώνει)

Ν. ΓΙΑΝΝΙΟΣ

κίνημα—ἂν δὲν γίνονταν μετ' ὀλίγους μῆνες καὶ δεύτερος πόλεμος, ἀναμεταξύ στοὺς συμμάχους, ὅπου περίλαμπρα νίκησαν οἱ Ἕλληνες τοὺς Βουλγάρους, ὅπου τὸ μῖσος τὸ φυλετικὸ ξύπνησε μιὰν ἀβάσταχτη ὁρμὴ στοὺς Ἕλληνες, ποὺ ἕνας **ἄξιος Βασιλιᾶς Κωνσταντῖνος ἀποφασιστικὰ τεχνικὰ καὶ ἀντρειωμένα** τὴν ἔκαμε νίκη καὶ δόξα του Ἡ πίστη στὴ μεγαλοσύνη τῆς φυλῆς καὶ τὸ ὅραμα τῆς, ἐθνικῆς ἀλήθειας, ἔκαμε τὸ δεύτερο πόλεμο καὶ ὄχι τὰ. συμφέροντα τῆς χαμηλοβλεπούσας κοντόφθαλμης πολιτικῆς τοῦ Ἑλλαδικοῦ Κράτους».

Δηλαδὴ ὁ Ἴδας ἐκ τῶν ὑστέρων, ὕστερα ἀπὸ τὶς «περίλαμπρες νίκες» τοῦ δευτέρου πολέμου, κτυπᾷ τὸν κοντόφθαλμο Βενιζέλο ποὺ δὲν τὸν ἤθελε. Μὰ ἂν δὲ νικοῦσαν οἱ Ἕλληνες τοὺς Βουλγάρους, τὰ ἀποτελέσματα δὲ θἄταν πιὸ θλιβερὰ ἀπὸ κεῖ ποὺ γύρευε νὰ τ' ἀφίσῃ χωρὶς δεύτερο πόλεμο ἡ «χαμηλοβλεπούσα Πολιτικὴ» τοῦ Βενιζέλου; Ἴσα ἴσα ἂν ὑπάρχῃ κάτι ποὺ πρέπει νὰ γραφῇ στὸ ἐνεργητικὸ τοῦ Φρόνιμου Ἀνορθωτῆ τῶν μπουρζουάδων, στὴν ἀποφασιστικότητα τοῦ ὁποίου ὀφείλεται ἡ πρώτη ἐπιστρατεία» εἶναι ἐκεῖνος του **ὁ δισταγμὸς** γιὰ τὸ δεύτερο πόλεμο. Τὶς μέρες ἐκεῖνες, κάτω ἀπὸ τὰ ἀντίσκηνα, συμφωνοῦσε μαζύ του ὅλος ὁ ἑλληνικὸς στρατός. (Εἶναι κρῖμα ποὺ ὅσοι δὲν ξέρουν τὴν εἰλικρίνεια τοῦ Ἴδα, κρίνοντας ἀπὸ μερικὰ παρόμοια σημεῖα τοῦ βιβλίου του, νὰ νομίσουν πὼς τὄγραψε γιὰ νὰ χτυπηθῇ ὁ Βενιζέλος μὲ ἐπιχειρήματα ἀρχῶν, ἐπιχειρήματα δυνατώτερα ἀπὸ τὰ «σκρίπεια» καὶ τὰ «πώπεια»).

ΠΑΛΑΜΑ—ΚΑΛΟΜΟΙΡΗ

ΙΑΜΒΟΙ ΚΑΙ ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ

ΜΕΡΟΣ Β'.

ΜΑΓΙΟΒΟΤΑΝΑ

Διασκευή, τραγούδι καὶ ψιάνο

Πρελούδιο—Μιὰ νεράϊδα μ' ἐγέννησε—Ἡ γριὰ Ζωὴ = Στέκει τὸ Βασιλόπουλο—Ἡ Μαύρη Λάμια—Γυρνᾷ κι ὁρμᾷ ὁ Μενέλαος—Ἀπὸ ξένα βασίλεια — Σπέρμα τῆς Χάμκως—Ὁ Διγενὴς Ἀκρίτας.

Σ' ἕνα τόμον δρ. 8. Ὅποιος θέλει, παραγγέλνει τὸ βιβλίο καὶ στὰ γραφεῖα τοῦ «Νουμᾶ» δίχως παραπανιστὸ ἔξοδο γιὰ ταχυδρομικά.

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΣΤΟΝ ΨΥΧΑΡΗ

Τὴν Ἑλλάδα πολλοὶ ἔχουν φιλημένη,
μὰ τὸ δικό σου φίλημα ἀνασταίνει
τὴν πηγὴ τῆς ζωῆς, ποὺ εἶναι θρεμένη
μὲ τὴν αἰώνια Ποίηση, δοξασμένη.

Τρικύμισε ἡ πνοή σου τὸ λιμάνι,
κ' ἐαρινὴ ἦρθε ἡ αὔρα ν' ἀνασάνῃ
τὸ πνέμα ἑνὸς λαοῦ, ποὺ εἶχε μαράνει
τοῦ Σοφοῦ παραστράτημα καὶ πλάνη.

Στὴ χώρα ποὺ θρηνοῦσε τὸ συντρίμι
λύρα μᾶς ἔφερες τὴν ἐπιστήμη,
ζευγάρωσες τὸ σήμερα στὴ μνήμη,
δρόμο ἄνοιξες πλατὺ τὸ στενορύμι.

Ὦ Δάσκαλέ μου, πόσα σοῦ χρωστοῦμε!
Φῶς μᾶς κερνᾶς τὴ δόξα νὰ χαροῦμε,
στῆς ψυχῆς τὰ βαθιὰ ἱερὰ νὰ μποῦμε,
μὲ φτερὰ τὸν αἰθέρα νὰ διαβοῦμε.

Ἀγάπη καὶ θυσία, ἰδέας λαχτάρα,
τοῦ εὐγενικοῦ πολέμου τὴν ἀντάρα,
στὴ σκλαβιὰ τὴν Παράδοση κατάρα
μὲ τὴ μελωδικὴ σκορπᾶς κιθάρα.

Τὸ νοῦ καὶ τὴν καρδιὰ δικά μας κάνεις·
μὲ τὸ δικέλι ὀρθὸ τριβόλια βγάνεις,
τὴ χέρσα γῆ μὲ τἄνθια νὰ γλυκάνῃς
καὶ μ' ἀηδονολαλιὲς νὰ τὴ μοιράνῃς.

Ὁ πόθος σου ἱερός, ἁγνὸ τὸ χέρι
ποὺ νέα μιὰ πίστη νὰ θερμάνῃ ξέρει.
Στὴν ἀχάριστη γνώμη, στ' ἀγριοκαίρι
φτερουγίζει ἡ λαλιά σου περιστέρι.

Τὸν ταπεινὸ πονεῖς στ' ἀθῶα του πάθη,
τὴ γυναίκα ἀνασέρνεις ἀπ' τὰ βάθη,
τῆς ἁμαρτίας θωρεῖς τὸ μαῦρο ἀγκάθι
μὲ τὴ γαλήνια μοίρα ποὺ τὸ πλάθει.

Πόσο τρανὸ εἶναι τὸ παράδειγμά σου!
Ὦ τὶ σκοτάδι ἐδιάλυσες, στοχάσου!
Πρῶτος καὶ μόνος· ὅλοι ὁλόγυρά σου
μὲ τὸ κρασὶ μεθοῦμε τῆς χαρᾶς σου.

Στὸ μέτωπό σου ἡ νέα ἀττικὴ βοτάνη
μὲ λογισμοὺς πλεχτό, ξέρει νὰ ὑφάνῃ
κάτι καὶ πιὸ πολὺ ἀπὸ ἕνα στεφάνι·
φιλὶ καὶ φῶς ἀπὸ τὸ μεσουράνι.

ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ